

Denne artikkelen er gjengitt i
Norsk vegmuseums årbok for 2021

Fjernstyrt tunnellaster i gave til museet

Preget av et tøft gruveliv

AV HÅKON AURLIEN

En sliten maskin sto lagret ved Stokkøya, da ideen om å gi den til Fjellsprengningsmuseet kom opp i 2020. Verkstedleder Ola-Per Lotten er imponert over istandsettingsjobben som er gjort. Han regner med at mange publikummere vil følge godt med ved fjernstyring av en så tung maskin.
(Foto over: Tore Crister Løkke, under: Håkon Aurlien)

Fjernstyrt tunnellaster i gave til museet

Preget av et tøft gruveliv

AV HÅKON AURLIEN

-Dette er en maskin som har hatt det tøft, sier Terje Grøtting hos Tore Løkke AS i Nord-Trøndelag. Han har styrt oppussingen av en unik Toro 500CD tunnellaster som tidlig i høst ble kjørt til Fjellsprengningsmuseet ved Norsk vegmuseum. Bulker og skjevheter er beholdt, for å bevare maskinens historie.

Tunnellasteren fra 1987 ble bygd for hard bruk. Den 38 tonn tunge maskinen ble fjernstyrt inn der det var for farlig å sende inn folk, for å hente ut verdifull kobber- og sinkmalm ved Jåma gruver i Nord-Trøndelag. En fra den tiden avansert fjernstyring gjorde at føreren kunne styre den inn i tunnelgangene, noen ganger ut av syne, for å hente ut skuff etter skuff med malm.

Noen ganger satte den seg fast, og minst en gang raste malm ned over maskinen, en gang så mye at den med nød og neppe kunne reddes ut igjen og repareres.

Bruken er godt dokumentert, maskinen ble kjørt av 18 førere i Joma gruver. Etter at Tore Løkke AS overtok er den kjørt av fem førere, blant annet ved tunnelbygging ved Folsjødammen i Rindal.

Maskinføreren sitter sideveis i maskinen under kjøring.

- Det ble en vanesak, og noe vi lærte oss ganske raskt, forteller Terje Reitan. Han var den som kjørte maskinen ut av gruva da gruvevirksomheten opphørte i 1998. Han forteller at fjernstyringen ikke ble brukt i hans tid.

- Maskinen bærer klart preg av å ha vært tøft kjørt, men det er en del av den historien som vi skal ta vare på, sier Ola-Per Lotten, som er verkstedleder ved Veg-

museet. Han er imponert over jobben som er gjort med å få maskinen slik den var da den ble tatt ut av bruk. Fjernstyringsutstyret følger med, og han håper at det blir mulig å demonstrere dette på en av museets aktivitetsdager.

Maskinen ble spesialbygd i Finland, og har en 12-sylindret Deutzmotor som er nullstilt tre ganger i maskinens levetid.

Toro bygde flere maskiner etter samme design, men hver enkelt maskin ble spesialbygd. - Maskinens tekniske historikk er godt dokumentert i tilhørende bøker og permer, forteller Tore Crister Løkke, som er daglig leder hos Tore Løkke AS.

Toroen hadde ikke vært mye i bruk de siste 20 årene. - Vi lurte på hva vi skulle gjøre med den. Så kom en tanke om å gi den til museet, det ene tok det andre og flere ville være med på å sette den i stand, sier Tore Crister Løkke.

Det synes han var veldig hyggelig. Sandvik Norge bidro med servicedeler, Steinkjer mek. verksted med sandblåsing og lakkering, Entrack Trondheim med batterier, mens Overaae Trondheim sørget for at dekkene holdt luft.

I september kunne så Løkkes sjåfør Tore Bolkan kjøre maskinen til museet, på spesialhenger.